N°. 4942.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden franko p. p. ƒ 6.00.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan "het Bureau van DE TIJD."

WOENSDAG 19 AUGUSTUS.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letter betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 18 Augustus.

V.

DE HEIDENSCHE VRIJHEID EN DE CHRISTELIJKE VRIJHEID.

Het begrip van vrijheid, dat de heidensche volken, de Grieken en Romeinen hadden, was allezins verschillend van hetgeen wij in ons artikel betiteld "de liberale rigting in de politiek" verklaarden, dat, uit het christendom geboren, door het christendom alleen gevoed en behouden kan worden. Wij willen hier over het heidensche begrip van vrijheid eene voortreffelijke plaats overschrijven uit het uitmuntend werk van prof. Döllinger *Heidenthum und Judenthum*. (IX B. § 1 nn. 6 7.)

"Het begrip van *vrijheid* was in de oudheid, en "vooral bij de Grieken, geheel en al verschillend van "dat der latere christen volkeren. Het denkbeeld immers "van *geweten* bestond in de oudheid volstrekt niet, of "het was althans niet dat, wat de christen heeft; en "hierdoor moest noodzakelijk de vrijheid, die men zocht "en verdadelijkte, eene geheel andere vrijheid zijn.

"Door het christendom is het zedelijke en godsdienstige gevoel van den mensch, onoplosbaar, tot één geheel zamengesmolten, en dit, door godsdienst in hem "gevormd en gevestigd zedelijkheidsbeginsel, dit innig "bewustzijn van verantwoordelijkheid voor elke zijner "handelingen aan een alwetenden schepper, heet zijn "*geweten*. Dit is in den grond alleen, en mag alleen "meester en wetgever zijn over het doen en laten van "het individu. Hierdoor echter is den mensch tegenover "de staatsmagt, welke, op zich zelve staande, geen "hoogst gezag voor het geweten zijn kan — een onverzetbare zucht en streven naar eigenmagtige werking en "eigene levensrigting in het hart gestort; nu verstaat "hij door vrijheid: de grootst mogelijke verwijding van "den kring, waarin hij naar eigen goedvinden, met de "stem des gewetens alleen tot rigtsnoer, onafhankelijk "van staats- of policievoogdij werken kan. Hij heeft er "behoefte aan om, alleen of in gemeenschap met anderen, die, met hem één van zin, hetzelfde willen, zijne "eigene aangelegenheden te regelen en te bevorderen; "terwijl hij het als een pligt van den staat beschouwt, "deze zijne sfeer van vrije levensinrigting te eerbiedigen, en hare onaanbendbaarheid en die van hen, welke "in haar werkzaam zijn, zonder zich zelven in te dringen en als toeziener op te werpen, te verdedigen, èn "door de vormen der regtspleging, èn door dwangmiddelen.

"Geheel anders dacht haar de Griek: vóór alles kende "hij zich als het lid van een klein staatsligchaam, "waarvan de ligt overzienbare plannen en belangen voor "ieders oogen bloot lagen, waarvan de welvaart onmiddelijk met de zijne verbonden was. Het zedelijk gevoel stond bijna niet onder den invloed der godsdienst: "voor een groot gedeelte was zijn handel en wandel — "wanneer hij den Goden den hun verschuldigden tol "van offers en plegtigheden gebragt had — van dezen "onafhankelijk. Zedelijk en goed was alles, wat voor het "heil van den staat, en daardoor voor dat van ieder "in het bijzonder bevorderlijk was. Neen, geen andere "maatstaf was er voorhanden, die slechts had kunnen "bestaan in een geweten, dat door 't geloof voor elke "handeling, welke ook, gevormd was. Het doel, namelijk het heil van den staat, wettigde het middel: "zijn te willen zijn en slechts persoonlijke rigting te "willen volgen in zaken, waar het heil van den staat, "ook slechts voor het minste, mede in verband stond, "hadde den Griek eene tegenstrijdigheid, eene eigenbelangzoekende, den staatsvijandige gezindheid toegeschenen. Daarom bestond er geen levenskring, waarin de "burger zich volkomen tegen staatsinbreuk en gevrijwaard "kende, of wilde kunnen, en die staatsvoogdij hij "beschouwde haar niet als een drukkenden last, want aan "de daarstelling der wet, volgens welke zij uitgeoefend "werd, had hij zijn aandeel; hij was mede souverein. "Ook had hij zijne beurt om als een der overheden "tot uitvoering er van mede te werken, zoodat er geen "afgezonderde, uitsluitend door eigene belangen en [illegible] "zigten bestuurde, volksstand bestond. Vrijheid dus in "dien tijd zeide zooveel als: deelneming in de magt van "den staat, met het bewustzijn van gemeenschappelijk, op "ééne wijze, onderworpen te zijn aan dezelfde wetten, "welke, hoe diep zij in het private leven ook ingrepen, "door de meerderheid vastgesteld waren. De wil van den "staat was de wil der enkele personen, namelijk der meerderheid. De wetten waren even zoo vele verbindtenissen, "waardoor allen zich tot eene zekere wijze van handelen "wederzijds verpligtten. 't Is waar voor de minderheid, "die bij de wetstemming het onderspit had moeten delven; bijv. wanneer eene wet in het belang der minvermogenden en armen doorging, voor de rijken, was "er dan ook geen middel ter verdediging, geene vrijheid meer: zij stonden gelijk aan overwonnelingen en "moesten geheel en al voor het regt hunner overwinnaars onderdoen. In de gemeenebesten der Grieken, "was er verdediging mogelijk voor het individu tegen "het individu, doch niet voor het individu tegen den "staat, dat is: de meerderheid." Zoo ver Döllinger.

Het heidensche begrip van vrijheid was dus: vernietiging der sfeer van individuële handeling; opneming van den geheelen mensch als lidmaat in het ligchaam van den staat. Vrij achtte zich de Griek en de Romein, omdat hij deel had aan het bestuur der burgerlijke maatschappij, en bijgevolg onafhankelijk was van alle boven hem staande overheid.

Het christelijk begrip van vrijheid is integendeel: onttrekking van den mensch aan de overmagt van den staat; een eigen kring van belangen en handelingen hebben, dien de overheid niet mag binnentreden, zelfs niet mag inzien; eindelijk aan de overheid gehoorzamen, niet uit vrees, niet door dwang, maar uit pligtbesef, omdat men ziet en erkent, dat zulks door den oppersten Koning en Regter onzer handelingen gewild wordt.

Zulke vrijheid leerden de apostelen met woord en voorbeeld. "Gij, dienstknechten! zijt gehoorzaam uwen "heeren naar het vleesch met vrees en beven, in eenvoudigheid uws harten gelijk als aan Christus: niet met "een oogendienst, als willende behagen aan de menschen, maar als dienstknechten van Christus, doende "den wil Gods van harte, *dienende met goedwilligheid* "*den Heer en niet den menschen*, wetende, dat wat goed "een iegenlijk zal gedaan hebben, hij dit van den Heer "ontvangen zal, hetzij dienstknecht, hetzij vrije." (Eph. VI, 5—8.)

Onttrekking van alles, wat den mensch niet als burger, maar als individu of familie-lid betreft, aan de overal ingrijpende centralizatie van den staat, leerde dezelfde Paulus aan de Corinthiërs, toen hij dezen beval hunne onderlinge geschillen niet voor den wereldlijken regter, maar voor sommigen onder de geloovigen te brengen, die door deugd en wijsheid boven de anderen uitmuntten. "Durft iemand van ulieden, die eene zaak "heeft tegen een ander, te regte gaan voor de onregtvaardigen (de heidensche regters) en niet voor de heiligen?.... Zoo gij dan geregtszaken hebt, die dit leven "aangaan, stelt hen liever (daarover als scheidsmannen "aan), die in de kerk het minst geacht zijn." (I Cor. VI, 1 & 4.)

Ja, wederstand bieden tegen de aanmatigingen van de wereldlijke magt, zich liever laten kerkeren, geeselen en vermoorden, dan het fiere hoofd buigen voor den dwingeland, die zich niet ontzag eene schendende hand te slaan aan hetgeen den Christen dierbaarder was dan aardsche belangen en tijdelijk leven — dit deden ten allen tijde de talloze scharen van martelaren en moedige belijders in de katholieke Kerk; dit deden de Apostelen, toen zij den Joodschen raad, die hun het leeren in Jezus naam verboden had, uit gingen, zeggende: "Men moet Gode meer gehoorzaam zijn, dan den menschen." (Hand. V, 29).

De vrijheid kenmerkt zich door eene onwederstaanbare kracht, die zich niet zelden in heldendaden openbaart, waar hinderpalen te overwinnen zijn, waar over verdrukking te zegevieren is. Deze kracht vervult ons met bewondering voor die edele kampvechters der vrijheid; deze heldhaftigheid wekt bij velen met een fellen schok den sluimerenden moed, en doet hen uit die slaafsche lafheid opspringen, om in het veld van eer, voor de vrijheid te strijden. Daarom was het bloed der martelaren het zaad der Christenen. Er is echter een aanmerkelijk onderscheid tusschen de voorvechters der niet christelijke en de ridders der christelijke vrijheid. Genen worden gedreven door woede, die in hare uiting zich geweldig voordoet; maar gelijk het 't geval is met elken hartstogt, wordt zij door hare schokken meer vermoeid en afgemat dan het geschokte, en zinkt weldra magteloos neder. Daarin vinden wij de verklaring van een verschijnsel, hetwelk honderde malen in de geschiedenis zich vertoont; dat op elk tijdperk van heftigen krijg voor vrijheid hartstogtelijk ondernomen, een tijdperk volgt van onderdrukking, zwaarder en knellender dan die, welke men gehoopt had van zich af te schudden. Dit trof reeds Aezopus in Athene, waar, na een heftigen burgerkrijg, Pisistratus zich van het oppergezag meester maakte:

> Athenæ cum florerent æquis legibus,
> Procax libertas civitatem miscuit
> Frenumque solvit pristinum licentia.
> Hic conspiratis factionum partibus
> Arcem tyrannus occupat Pisistratus.

Uit de knellende overheersching van den eersten Bonaparte had een Tocqueville moeten leeren, dat de fransche revolutie niet geboren werd uit het bewustzijn, dat de fransche natie had van voor vrije staatsinstellingen rijp te zijn; maar dat de onchristelijke en ongodsdienstige geest der fransche filozofen, die, losbandigheid met ware vrijheid verwarrende, den menschelijken trots in het harnas had gejaagd, ze in het leven had geroepen. (Zie de beschouwing van J. A. S. van Limburg Brouwer over het werk van de Tocqueville: l'ancien régime et la révolution, in de *Gids* 1856 afl. van Nov.)

Krachtig, wel is waar, maar kalm en bedaard, doet zich de heldenmoed voor, dien christelijke vrijheid inboezemt. De kampstrijder wordt niet door hartstogt gejaagd, maar door overtuiging geleid, door de klaarblijkelijkheid van zijn regt gesterkt, door de liefde voor een hooger goed in geheel zijn wezen bezield, gedreven, aangevuurd. Liever wil hij een vrijmoedig vertoog bezigen over het aangedane onregt, dan grijpen naar het zwaard. Niet onstuimig als de baren der woedende zee, die het geheele land dreigen te overstroomen en alles in hare vaart dreigen uit te rukken en meê te slepen, stelt hij ons veel meer het beeld voor den geest van die pal staande rots, waartegen het golfgeklots magteloos komt breken. Niet de drift eener oogenblikkelijke opgewondenheid, maar het onverzettelijke van een volhardenden wil voert hem tot eindelijke overwinning, die ook immer zijn deel is. Men denke aan Pius IX!

Doch, vraagt men ons welligt, sluit die christelijke vrijheid de staatkundige vrijheid uit, en zal de Christen ten eeuwigen dage, als een onmondig kind, onder voogden moeten staan, zonder ooit eenig deel te hebben aan de leiding der openbare zaken? Wij antwoorden hierop, dat in de eerste plaats de christelijke vrijheid, op eerlijkheid en regtvaardigheid gegrond, de regten van een ieder eerbiedigt, en dat zij, in het konflikt tusschen regt en staatkundige vrijheid, deze zal verwerpen, om het eerste te behouden.

Maar in de tweede plaats, afgezien van alle bestaande regten, zeggen wij, dat de christelijke vrijheid van de staatkundige onderscheiden is, en zonder deze kan bestaan; dat daarin de groote fout van het liberalismus bestaat, dat het de ware burgerlijke en christelijke vrijheid den nekslag gevende door zijn systeem van centralizatie, den burger wijs maakt, vrij te zijn, omdat hij alle drie, of vier, of vijf jaren een briefje mag werpen in de stembus. Beter hadden de Franschen in 1789 gedaan met te berusten in het min bemoeizíek bestuur van Lodewijk XVI, dan met, voor den geringen prijs der volksstemming, hunne have, hunne godsdienst en hun leven voor het Directorium veil te hebben. Dan ware het Caesarisme van een Bonaparte eene onmogelijkheid geweest, die en staatkundige en burgerlijke en godsdienstige vrijheid met zijn generaalsstaf doodde. Beter hadden de volksberoerders van Italië gedaan, zoo zij de Italianen hadden ingelicht omtrent sommige willekeurigheden van eenige goevernementen, die voor een verlicht

hoogstzijn van het regt geweken zouden zijn als de machtail voor den dag, dan nu, met hen naar de stembus als vee naar de slagtbank voort te zweepen.

Eindelijk zeggen wij, dat de burgelijke en christelijke vrijheid de staatkundige vrijheid niet uitsluit; en zoo ook al een Tertullianus moge beweerd hebben, dat het den Christen niet betaamt zich met de openbare zaak in te laten, dan had hij zulke gevoelens niet uit de leer der christelijke Kerk, maar uit het overdreven spiritualisme der Montanistische sekte geput. Kan staatkundige vrijheid, zonder krenking van iemands regten, verkregen worden, dan is er niets, dat belet om haar met vreugde aan te nemen. Of het echter nuttig is haar in te voeren, of zeer dikwijls vorsten niet zeer wijselijk doen met die te verleenen aan een volk, dat ze tot hiertoe niet genoot, is eene vraag, die uit de historische geaardheid van eene natie en uit hare tegenwoordige hoogte van verlichting en beschaving moet beantwoord worden. Voorwaar, niet elk volk is haar waardig, niet elke natie is voor de uitoefening der regten en de nakoming der pligten, die er aan verbonden zijn, in staat te achten. Voor andere volken integendeel, voor hen in het bijzonder, die voor het openbare leven meer belangstelling dan voor het individueele- en familieleven toonen, is het eene behoefte deel te nemen aan het bestuur van den staat, en waar aan deze niet voldaan wordt, zal zij een koortsachtigen toestand in de maatschappij verwekken, die den vorst zal noodzaken aan de eischen van het volk af te staan, wat hij aan diens beden had geweigerd.

En hierin begaat wederom het hedendaagsch liberalisme eene grove fout, met de staatkundige vrijheid aan alle volken, zonder onderscheid, te willen opdringen. Dit is een gevolg van de leer der volkssoevereiniteit, die het liberalisme van de revolutie heeft overgenomen.

Mgr. Sacré, een belgisch prelaat, die te Rome verblijft en sinds eenigen tijd in zijn vaderland verpoost, is door sommige belgische berigtgevers genomen tot onderwerp van eenige valsche tijdingen. Voor ons land hebben zij goedgevonden hem tweederlei lastgeving op te dragen. Door Zijne Heiligheid zou hem de taak zijn opgelegd: 1° van besprekingen te houden met den jansenistischen aartsbisschop, en 2° om eene enquête in te stellen omtrent verduisterde gelden van den Sint-Pieters-penning. Intusschen is het ontwijfelbaar, dat Mgr. Sacré in Nederland geen voet op den bodem heeft gezet en weldra naar Rome zal terugkeeren, zonder nederlandschen grond te hebben betreden. Verder is het insgelijks zeker, dat Mgr. Sacré hoegenaamd geen last ten onzent heeft te vervullen gehad, en dat alles, wat men daarvan, in verband met verduisterde Sint-Pieters-penningen verhaald heeft, *geheel uit de lucht is gegrepen.* Wij verwachten van de goede trouw onzer bladen, die door Belgen verschalkt zijn, dat zij van deze onze zeer stellige tegenspraak melding zullen maken.

Door den raad van administratie der centraalspoorwegmaatschappij is thans ter kennis van het publiek gebragt, dat de dienst op Donderdag 20 Augustus zal worden geopend. De uren van vertrek zijn bij advertentie in ons nommer van gisteren bekend gemaakt.

Heden morgen zijn door het breken van eene steiger in de Vijzelstraat, de metselaarsknechts J. Volmering en D. Nunning, op de straat gevallen, en de eerste met eenige gebroken ribben en kneuzing van de borst, de tweede met gebroken neusbeen en hersenschudding naar het gasthuis gebragt. Zij zijn respektievelijk woonachtig in de tweede Bloemdwarsstraat en in de N. Z Armsteeg.

Erratum. In het hoofdartikel van ons vorig nommer staat in de 3e kolom, reg. 19 v. o.: moge een menschelijke zaak zijn, lees: moge een wenschelijke zaak zijn.

Z. M. heeft benoemd tot burg. der gem. Zeist, jhr. W. K. Huydecoper; op zijn verzoek eervol ontslagen: als plaatsvervangend kantonregter te Naarden, M. C. van Pellecom; herbenoemd tot kantonregters: te Leeuwarden, C. Albarda; te Berlikum, jhr. mr. C. L. van Beyma; te Holwerd, mr. P. A. V. baron van Harinxma thoe Slooten; te Dockum, P. Kuiper Schonegevel; te Bergum, mr. C. F. F. Rinia van Nauta; te Harlingen, mr. A. Telting; te Beetsterzwaag, F. A. van Boelens; te Sneek, mr. R. A. Benthem Reddingius; te Bolsward, mr. B. J. de Kok; tot plaatsvervangende kantonregters: te Leeuwarden, mr. B. Dorhout; te Berlikum, T. Alma; te Holwerd, jhr. D. W. Crommelin van Heeckeren; te Dockum, mr. J. D. Quintus; te Rauwerd, jhr. E. D. van Beyma; tot griffiers bij de kantongeregten: Leeuwarden, mr. J. L. Huber; Holwerd, J. J. Heep; Dockum, mr. A. S. Talma; Bergum, mr. A. Eldering Kerf; Rauwerd, T. Gosliga; Heerenveen, R. Biersma.

De prijzen van het Vee, besteed ter markt van gisteren, waren als volgt: Runderen, wegende 650 ℔, 1ste kwal. ƒ 180, 2de kwal. ƒ 150; idem weg. 600 ℔, 1ste kwal. ƒ 170, 2de kwal. ƒ 130; idem weg. 550 ℔, 1ste kwal. ƒ 150, 2de kwal. ƒ 110. Melk- en Kalfkoeijen ƒ 80 a ƒ 150. Schapen ƒ 20 a ƒ 28. Varkens van 38 tot 42 ct. per Ned. ℔.

De prijzen der Boter waren als volgt: Friesche ƒ 41 a ƒ 43; Kuinder ƒ 39 a ƒ 41; Kamper ƒ 42 a ƒ 44; Deventer ƒ 33 a ƒ 37; Zwolsche ƒ 40 a ƒ 42.

'sGRAVENHAGE, 17 Aug. Omtrent het treffend ongeluk aan de delfsche trekvaart, verneemt men nog de volgende bijzonderheden. Gedurende den geheelen namiddag en avond was het daar zeer druk geweest, en waren tal van personen met den bekenden platbodem overgezet. Men zegt, dat in den loop van den middag en avond meermalen, èn door den eigenaar der zaak, èn door den knecht, de bezoekers gewaarschuwd zijn, niet bij een te groot getal te gelijk in de schuit te stappen. Die waarschuwing schijnt ook gedaan weinige sekonden vóór het hier nu te melden ongeval plaats greep. Zij kwam echter te laat. Naar men verhaalt, moet toch op het oogenblik, dat twaalf personen zich in het vaartuig bevonden, een tot heden onbekend en zeer zwaarlijvig persoon op den rand der schuit gestaan of daarvan af gesprongen zijn, waardoor een schok werd te weeg gebragt, ten gevolge waarvan het pontje gekanteld is, en allen in het water vielen. Het duister maakte de redding der meesten onmogelijk. Acht hunner, waaronder zes vrouwen, een heer en de knecht die hen overbragt, zijn, in weerwil van spoedig aangebragte hulp, de slagtoffers van deze ramp geworden. De vier overige drenkelingen, allen mannen, zijn of hebben zich zelven gered.

De burgemeester dezer rezidentie, benevens zijn ambtgenoot uit Voorburg, bevonden zich nog gisteren avond, benevens de policie op de plaats van het onheil.

Men zegt, dat de hulp van het personeel eener voorbijvarende trekschuit *te vergeefs* is ingeroepen. Het is te hopen dat het gerucht dezer onmenschelijke handelwijze zich niet bevestige.

De stad is in droefheid over eene ramp, die zoo menig huisgezin met eene smart vervult, waarvan het gemakkelijker is al den omvang te beseffen, dan te beschrijven.

Met behulp van eene machine, is het schuitje opgehaald. Daaraan had zich vastgeklemd een *negende* slagtoffer, wiens naam echter onbekend is.

— Heden morgen ten 11 ure is de tentoonstelling van metalen en daaruit vervaardigde voorwerpen door Z. K. H. den Prins van Oranje geopend. Ten 12 ure was toegang voor het publiek.

VENLO, 15 Aug. Door den buitengewoon lagen waterstand, veroorzaakt door de afsluiting van het kanaal St. Andries en de wateraftappingen in België, is de stoombootvaart, van heden af gestaakt.

De telegraaf meldt heden het volgende:

PARIJS, 17 Aug. De Keizer is naar Châlons vertrokken. O'Donnell begeeft zich morgen derwaarts. De heer Drouyn de Lhuys zal tegenwoordig zijn bij de onthulling van het standbeeld voor maarschalk Serrurier en daarna den algemeenen raad prezideeren; hij zal zich weder te Parijs bevinden wanneer de Keizer van het kamp te Châlons terug zal zijn.

Volgens *La France* zal de wetgevende vergadering den 6 November bijeenkomen.

— 18 Aug. De *Moniteur* berigt dat de Keizer gisteren avond in het kamp van Châlons is aangekomen, en door maarschalk Baraguay d' Hilliers ontvangen is. Hij trok midden door de troepen heen en werd met geestdrift toegejuicht.

MARSEILLE, 17 Aug. Uit Napels wordt onder dagteekening van 12 dezer gemeld, dat de autoriteit bijstand verleent aan de personen, die bij het konflikt te Pietrarsa met de werklieden gekwetst zijn. Zes gekwetsten zijn aan de gevolgen hunner wonden overleden. De ondernemer Bozze, die beschouwd wordt als de aanlegger der beweging, is op weg naar zijne fabriek aangevallen door een onbekende, die een pistoolschot op hem gelost heeft en daarna verdwenen is.

NEW-YORK, 8 Aug. In de pozitie der troepen aan de Rappahanock is geene verandering gekomen. Het beleg van Charleston wordt voortgezet. De regering der Unie heeft verklaard dat het door den *Washington Republican* medegedeeld oorlogzuchtig artikel tegen Engeland, buiten haar weten in dat blad is verschenen, en zij den inhoud van dit opstel afkeurt. Het leger van Johnston staat bij Enterprise en Brandon in den Staat Mississippi.

BERLIJN, 17 Aug. De *Kreuzz.* behelst een telegram uit Frankfort van heden, 12½ ure, inhoudende dat daar besloten is, eene deputatie naar den Koning van Pruissen te zenden, om hem te bewegen alsnog deel aan het kongres te nemen.

FRANKFORT, 18 Aug. Het berigt wordt bevestigd dat door de hier vergaderde soevereinen een gemeenschappelijke uitnoodiging aan den Koning van Pruissen tot bijwoning van het kongres gezonden wordt. De Koning van Saksen heeft de taak op zich genomen den uitnoodigingsbrief aan den Koning van Pruissen ter hand te stellen en begeeft zich ten dien einde naar Baden.

— Op het banket, gisteren ter eere van de hier aanwezige soevereinen gegeven, bragt de eerste burgemeester een toost uit op de vorsten en vrije stede van Duitschland. De Keizer van Oostenrijk antwoordde: "In naam van de hier vergaderde vorsten vat ik het woord op, om aan den senaat en de burgerij voor hun gastvrij onthaal dank te betuigen. Ik geloof dat wij aan de vaderlandschgezinde burgers onze erkentelijkheid niet waardiger kunnen bewijzen, dan dat wij als vorsten de getuigenis afleggen, dat hartelijke liefde voor het gemeenschappelijke vaderland ons allen vereenigt. Ook zijn wij eenstemmig in onze goede gezindheid voor deze merkwaardige en aan herinneringen zoo rijke stad, en met blijdschap zullen de hooge gasten met mij den beker ledigen op het heil van Frankfort: Frankfort bloeije! Het ga Frankfort wel!"

TURIJN, 17 Aug. De bende van Crocco is door de troepen bij Montecchio aangevallen en uiteengedreven, met achterlating van vivres, wapens en ammunitie, alsmede 35 paarden, onder welke een met een uitmuntend harnachement.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 16 Aug. Het feest is gisteren, zonder stoornis afgeloopen. De Keizer en Keizerin hebben zich in het publiek vertoond, wat tot dusverre niet gebruikelijk was. Zij werden overal goed ontvangen.

— Volgens *La France* is het zelfs niet twijfelachtig dat de aartshertog Maximiliaan de keizerskroon in Mexiko zal aannemen, en zouden er reeds onderhandelingen zijn aangeknoopt met Groot-Brittannie, om de adhaesie dier mogendheid te verkrijgen.

ENGELAND.

LONDEN, 16 Aug. Men blijft hier beweren, dat de terugkomst van sir James Hudson als gezant te Turijn niet vrijwillig is, of op eigen verzoek plaats heeft. Welke moeite de *Globe*, het orgaan van het Foreign Office zich ook geve, men houdt staande, dat lord Russell zich over den gezant Hudson beklaagd, en gezegd heeft, dat deze zoo italiaanschsch geworden is, dat hij de belangen van Piëmont boven die van Engeland trok; de gezant zou wel degelijk terug geroepen zijn.

— De bladen in Amerika kondigen het overlijden aan van Mgr Franciscus Kenrich, aartsbisschop van Baltimore, primaat der Vereenigde Staten. Mgr. was in zijn zes en zestigste levensjaar. Hij was een uitstekend schrijver, en volmaakt edelman en ijverig prelaat. Zijn jongere broeder is bisschop van St. Louis.

[illegible]

WEENEN, 15 Aug. Een der officieele bladen levert in zijn niet-officieel gedeelte eene beschouwing over de vertrouwelijke onderhandelingen, die in 1861 wegens de mexikaansche kroon hebben plaats gehad. De aartshertog, zegt dit blad, heeft zich bereid verklaard de kroon aan te nemen, mits het de goedkeuring des Keizers wegdrage, en waarborgen gesteld worden voor de toekomst en de waardigheid van den aartshertog en diens huis. Verscheidene voorwaarden zijn geformuleerd geworden. Het gouvernement heeft verklaard, dat het in deze kwestie eene passive houding zal aannemen, ten einde in niets het initiatief der zeemogendheden te hinderen, en dat het zou wachten totdat formeele aanbiedingen op den grondslag der gestelde voorwaarden zullen gedaan worden, ten einde die alsdan te overwegen, en tot de aanneming of verwerping daarvan te besluiten. De Keizer moet, volgens dat blad, nog dezelfde inzigten voeden.

— Uit Dalmatië berigt men aan de *Gen. Corr.* dat aldaar een ongewone droogte, welke reeds vijf maanden aanhoudt, groote bezorgdheid bij de bevolking wekt.

BERLIJN, 16 Aug. Hoe groot de belangstelling is, waarmede men hier het vorsten-kongres gadeslaat, meent men daaruit vooral te zien, dat van den kant der liberale partij het voorstel is gedaan, om den Koning in eene petitie op het gewigt van den staat van zaken te wijzen, en met het oog daarop te verzoeken, de kamers bijeen te roepen.

— In de hoogere kringen wordt het algemeen betreurd, en heerscht er veel ontevredenheid over, dat Pruissen de uitnoodiging van Keizer Frans Jozef van de hand gewezen heeft.

— De vergadering van duitsche afgevaardigden zal onmiddellijk op het kongres volgen, en daardoor meer gewigt erlangen. De leden der partij van vooruitgang houden reeds voorloopige bijeenkomsten, ten einde het oostenrijksche ontwerp van afgevaardigden met algemeene krachten te kunnen bestrijden.

— Uit Frankfort meldt men, dat de Keizer van Oostenrijk op zijn weg naar die stad met de ondubbelzinnigste blijken van eerbied en liefde is begroet. Aan al de stations der groote steden stonden duizende menschen, terwijl men overal deputaties vond, om den doorluchtigen reiziger te verwelkomen. Het was overal duidelijk te zien, zoo schrijft men, dat de stap van Oostenrijks Keizer weêrklank heeft gevonden in de harten der Duitschers. De gehouden aanspraken getuigden van

de verwachting, welke Duitschland van het voorgenomen plan koestert. Het was alsof Keizer Frans een zegetogt deed.

Gisteren waren, reeds in den vroegen morgen, alle toegangen en pleinen om en bij het station met zulk een opeengepakte menigte menschen bezet, dat er later geen mogelijkheid meer bestond, om die plaats te bereiken. De beide burgemeesters en de leden van den senaat, de leden van het korps diplomatiek, de militaire bondskommissie, de opperbevelhebber der stad benevens zijn staf, bevonden zich reeds op het terrein van het Main-Necker-spoorwegstation, met het doel, om den Keizer bij zijne komst te verwelkomen. Ongeveer ten 5½ uur naderde de Keizer met een bijzonderen trein de stad. Na afloop van de officieele pligtplegingen, besteeg hij een open rijtuig, dat slechts met twee paarden bespannen was, om reden het onmogelijk geweest zou zijn met een grooter voorspan zich een weg door de talrijke menigte te banen. Ten einde ongelukken te voorkomen, was de Keizer genoodzaakt den kortsten weg naar het bondspaleis te nemen. Onbeschrijfelijk was de geestdrift, waarmede hij allerwege werd begroet. Aanhoudend weerklonken de kreten: leve de Keizer! en nu en dan hoorde men ook roepen: lang leve de duitsche Keizer. De Keizer was slechts vergezeld van een zijner adjudanten. Zijn gevolg bestaat overigens uit 150 à 200 personen.

Een uur later deed de prins van Wurtemberg zijn intogt in een galarijtuig met zes prachtige arabische hengsten bespannen en met een gevolg van 20 personen. Korten tijd daarna kwam de Koning van Beijeren aan, die met zulk een buitengewone geestdrift werd begroet, dat op de paradeplaats aan de hoofdwacht zijn rijtuig letterlijk achteruit gedrongen werd, zoo opgetuimd was het volk. Later in den avond arriveerden nog de Koningen van Saksen en Hanover, de keurvorst van Hessen, de groothertog van Hessen, enz. Nog denzelfden avond legden de vorsten wederkeerig bezoeken bij elkander af. De Keizer, de Koning van Beijeren, de groothertog van Baden en de hertog van Koburg werden telkens met luide vreugdekreten begroet, zoodra zij zich in het publiek vertoonden.

Gistermorgen heeft de Keizer met zijn gevolg de mis in de domkerk bijgewoond. Aan het hoofdportaal werd hij ontvangen door Mgr de aartsbisschop van Limburg, aan het hoofd van de geestelijkheid der stad. De Koning van Beijeren heeft met zijn gevolg in de garnizoenskerk der beijersche bezetting de H. dienst bijgewoond. Tegen negen ure keerde de Keizer naar het paleis terug. Hij werd op zijn weg andermaal met de ondubbelzinnigsten blijken van hulde en toegenegenheid begroet.

— Naar men verneemt, zijn de werkzaamheden van het vorsten-kongres volgenderwijs geregeld: Heden heeft de eerste zitting, waarin de keizer aan de verzamelde vorsten zijne bondshervormings-plannen zal voorleggen en ontwikkelen. Morgen, 's keizers verjaardag, dien hij te Darmstadt zal doorbrengen, zullen de vorsten, die hem niet derwaarts vergezellen, hier met hunne raadslieden de voorstellen des keizers bespreken, terwijl Woensdag de eigenlijke beraadslagingen daarover zullen beginnen, die, naar men wil weten, ongeveer acht dagen zullen duren.

— Zoo als men weet, hebben de Polen, vóór weinige dagen, in de nabijheid der vesting Demblin een belangrijke overwinning behaald. De russische bladen hebben het doen voorkomen, alsof het toeval den Polen daarin begunstigd had. In een korrespondentie, waarin men vertrouwen kan stellen, wordt deze aangelegenheid in een geheel ander licht geplaatst. Den 4n Aug. viel bereids een schermutseling voor bij het dorp Chrislina, tusschen de troepen van den overste Miednikow, en de Polen, onder aanvoering van Krysinski. De strijd begon in het open veld, en de Polen streden zoo heldhaftig, dat de Russen weldra de vlugt namen en tot Janow vervolgd werden. Den volgenden dag had weder een gevecht plaats tusschen Janow en Polichna. Den derden dag hadden de Russen groote versterking ontvangen, zij werden namelijk te hulp gesneld door het garnizoen van Krasnystaid, een detachement uit Lublin en een uit Tomaszow, doch ook de Polen hadden versterking bekomen. Den 6n begon de strijd, welke twee dagen later met een volslagen overwinning der Polen eindigde. De Russen hadden twee kompagniën infanterie, 100 kozakken, een eskadron uhlanen en twee kanonnen. De twee stukken geschut, 400 geweren en twee millioen poolsche guldens vielen in handen der Polen. Men verhaalt te Warschau, dat op denzelfden dag, dat de grootvorst deze voor hem zoo noodlottige tijding ontving, generaal Osinow, die met een onderzoek in die streek belast is, hem berigt zond, dat in het district Lublin de opstand zoo goed als gedempt was. De werkelijke sterkte der opstandelingen aldaar moet niet minder dan 10,000 man bedragen, die allen goed gewapend en van belgische geweren voorzien zijn. De korrespondent voegt er bij, dat al de russische soldaten met een roebel reisgeld ontslagen werden, doch dat men de officieren gevangen hield.

— Een korrespondent verhaalt, dat Muravieff den schouwburg te Wilna weder heeft doen openen, en daar alle avonden door een bijeengeraapten troep voorstellingen laat geven. Daar de kosten niet kunnen gedekt worden, om de weinige deelname, zoo worden voor elke voorstelling op zijn bevel 120 roebels verstrekt en toegangskaarten aan russische soldaten en russisch gepeupel afgegeven.

— Uit Turkije meldt men, dat daar een nieuwe expeditie voor Polen voorbereid wordt. De Polen die te Jassy en omstreken wonen, hebben bevel ontvangen van het nationaal geheim komitee om Jassy te verlaten en zich naar Turkije te begeven. Dientengevolge hebben alle poolsche geëmigreerden hunne woonplaatsen verlaten en bevinden zij zich thans in Turkije.

ITALIË.

TURIJN, 15 Aug. De tijdingen uit Mexiko hebben hier een panischen schrik te weeg gebragt. Over de keuze van den aartshertog Maximiliaan van Oostenrijk tot Keizer van Mexiko zijn de piëmonteesche gemoederen zeer ongerust, daar die keuze bijna met algemeene stemmen plaats vond, en van eene groote toenadering tusschen Frankrijk en Oostenrijk getuigt. *De Diritto*, als orgaan der oppozitie, zegt in zijn nommer van den 8n: »Eene der verschrikkelijkste en zwaarste vervloekingen, die op Italië drukten is buiten allen twijfel de groote vriendschap, die onze fransche bondgenooten voor ons hebben, bondgenooten, die in naam van de broederschap der volken, en dank aan het te Magenta en Solferino gestorte bloed, ons levend verslinden.

— Op den 11n Aug. zijn aan de veteranen van het hongaarsche legioen, te Ankona gekazerneerd, de medaljes ter herinnering aan den oorlog van 1848—49 uitgereikt. Alles wat maar mogelijk was, de nationale garde, een gedeelte van het garnizoen van Ankona met den generaal Cassanova aan het hoofd, alle burgerlijke en militaire autoriteiten, de gemeenteraad enz. was er bij gehaald, om toch maar effekt te bewerken. De berigtgever merkt hierbij op, dat dergelijke demonstraties van Piëmont tegenover Oostenrijk alles behalve verstandig, en zeker niet geschikt zijn, om eene goede verstandhouding te bevorderen.

— Het gerucht verspreidt zich dat Lamarmora door generaal Cialdini zal worden vervangen.

— De jongste stap door Oostenrijk gedaan tot hervorming van den duitschen Bond, wordt hier door de regeringsbladen zeer gehekeld. De regering, die Oostenrijk als een doodvijand beschouwt, ziet natuurlijk met leede oogen het keizerrijk dagelijks in de achting van Europa's bevolkingen stijgen, en het italiaansche volk moet natuurlijk door middel der dagbladen gezegd worden, dat achter alles wat Oostenrijk doet, iets schuilt, dat doodend is voor de vrijheid. Daarom dan ook, zegt een korrespondent, trachten de bezoldigde dagbladen de bedoelingen van Oostenrijks Keizer in verdenking te brengen, en verheugen zij zich over de tegenkanting, welke hij van de zijde van Pruissen ondervindt, ofschoon dezelfde bladen de piëmontesche regering dagelijks aanvallen. Het belagchelijkste in deze aangelegenheid is de bewering dezer bladen, dat Frankrijk nimmer zal toelaten, dat Duitschland onder een opperhoofd zal komen, te meer, omdat zij bijna dagelijks den mond vol hebben van het woord onafhankelijkheid, en daarbij Frankrijk aansporen, om de eenheid van Italië te bewerkstelligen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 18 Augustus.

BEVALLEN (14 Aug.): P. C. A. C. Balwé, geb. van Steenbergen, D. A. M. Zimmer, geb. Jongeboer, Z.

OVERLEDEN (13 Aug.): B. J. Vlierhuysen, 46 j.

251ste Staats-Loterij. (Prijzen van ƒ 1000 en daarboven 5de Klasse, 13de Lijst: Nº 12536, [illegible] en 16769 ieder ƒ 1000.

Wisselkoers.

2 m. Parijs	ƒ 55¾	2/m. Livorno	ƒ 45⅞
Zigt	56⅜	2/m. Napels	45
2 m. Bordeaux	55⅜	3/m. Petersburg	176
½/m.	55¾	2/w. Weenen	102½
3/m. Madrid	240	Augsburg	98⅝
Cadix	240	Frankfort	99
Sevilla	237	2/m. Hamburg	35
Bilbao	237	Zigt	35¼
Lissabon	[illegible]	2/m. Londen	11.77½
Porto	41¼	Zigt	11.86½
2/m. Genua	45⅝	Rotterdam	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 17 Aug. België 2½ pc. 61.—g; 4½ pc. 100.— Metal. 67. [illegible] 42.37½p. Spanje 2 pc. 48.—p, 3 pc. 51.— p.

PARIJS, 17 Aug. 3 pc. Rente (open) 67.45, (slot) 67.45, 4½ pc. [illegible] 96.55; 3 pc. Spanje —, 1 pc. id. [illegible] Oost. Spoorw. 427, Credit-mobilier 1092, 5 pct. Ital. leening 72.50, Russ. Spoorweg 422, Romeinsche Leening —.

MADRID, 15 Aug. 3 pc. Spanje 52.60, 2 pc. id. 48.35.

LONDEN, 17 Aug. Consols 93⅛; 1 pc. Ecuador 16, 5 pc. Grieken 1824/25 33⅝, Coupons 15⅝, 3 pc. Mexiko 38¾, N. Grenada (of afgest.) 15½ 2 pc. 31¾, uitgest. 9⅝, Landwarr. 6⅝, 3 pc. Port. 1853 —, id. 1862 48⅝, 4½ pc. Russen 1860 —, 5 pc id. 1859 —, 5 pc. id. 1862 92⅞; 3 pc. Spanje 54⅝; 2 pc. id. 46⅝; Amortis. 34½, Coupons 12⅝, 6 pc. gekons. Turken 48⅝, 2 pc. Venez. 24⅝, 6 pc id. 1862 51½, 1 pc. id. —, 2½ pc. Holland —; 4 pc. id. 102½ 5 pc. Vereen. Staten 69; 6 pc. id. 73, 7 pc. Illinois C. B. 79, id. shares 87⅝.

WEENEN, 17 Aug. 5 pc. Metaliek 76.90; Dito Nationaal 82 30, Bank-Aktiën 794, Oost-Aand. 1860 101.50, Credit Anstalt 192, Oost.-Kr. Spoorweg 192; Nieuwe Lombard. 246.

BERLIJN, 17 Aug. 5 pc. Metal. 68⅞, Dito Nation. 73⅝, Stiegl. 5de serie 88⅝; Dito 6de id. 95⅝; 5 pc. Russen 1862 91⅛, 3 pc. Nieuwe dito 57⅞, 4½ pc. Pruissen 101⅝.

HAMBURG, 17 Aug. 3 pc. Mexiko 37, 3 pc. Rusland 55⅝, 3 pc. Spanje 48⅜, 2 pc. id. 46, Vereinsb. 104½, Noord-Duits. bank 106⅛.

FRANKFORT, 17 Aug. 5 pc. Metall. 66⅜, Nation. 71⅝ Oost-Aand. 1860 90⅛, 3 pc. Spanje 51⅜, 2 pc. id. 48.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fondsen	Rente		17 AUG. 4½ n.			gebl.
Amsterdam, Thesaurie	3½ pCt.		90⅜	a		
" Nederl. Bank	4	"		"		
Nederl., Werkel. Schuld	2½	"	64⅝	"	64⅞	64⅝
Dito Dito	3	"	77⅜	"		
Dito Dito	4	"	100¼	"	100⅜	100⅜
Oost-Ind. Leening	4	"		"		
Amortisatie-Syndikaat	3½	"	94	"	94⅝	94
Handelmaats. op rescontre		"		"		
Dito a kontant	4½	"		"		
Dito Leening 1858	4	"		"		
Aand. Holl. Spoorweg.		"		"		
Leening idem	4½	"		"		
Rijn dito	4½	"		"		
Dito 2de Leening	4½	"		"		
België, Cert. Adm. Belg. Bk.	2½	"		"		
Dito bij *Rothschild*	2½	"		"		
Frankrijk, Certifikaten	3	"		"		
Spanje, Obligatiën	2½	"	48⅝	"	48⅜	
Dito	3	"		"		
Dito Binnenlandsch	3	"	51⅝	"		
Amortisable-Schuld.				"		
Bewijzen Coupons.			12½	"		
Portugal, Obligatiën	3	"	47[illegible]	"	48	
Dito 1856/1862	3	"	47⅝	"	47⅝	
Dito Uitgestelde.				"		
Rusland, Obl. bij *Hope* & Co.	5	"	101⅞	"		
Dito dito 1828/29	5	"	100⅞	"		
Certif. dito 1831/33	5	"	85⅞	"		
Dito dito 1840	4	"	77⅛	"		
Dito Orig. 2e, 3e en 4e Leen.	4	"	78⅛	"		
Dito dito 5e	4	"	77	"		
Dito 5de Serie	5	"		"		
Dito 1855, 6de Serie	5	"	90[illegible]	"	90[illegible]	90[illegible]
Dito Adm. te Hamburg	5	"		"		
Dito te Londen	5	"		"		
Dito dito	4½	"	89⅜	"		
Dito dito	3	"	57⅛	"	57[illegible]	
Dito bij *Hope* 1860	4½	"	91⅜	"	91½	91½
Dito Leening 1862	5	"	90⅛	"	90⅝	90[illegible]
Inschrijv. in Assign.	6	"		"		
Certifikaten van dito	6	"	54⅜	"		
Spoorweg-Aktiën	5	"	199	"	199⅜	199⅜
Hypotheek	4½	"	75½	"		
Polen, Aandeelen 1835 fl. 500		ƒ	157½	"		
Obligatiën	4 pCt.		75⅝	"		
Pruissen, Obligatiën	4½	"		"		
Dito 1859	5	"	104	"		
Aandeelen 1854	3½	"		"		
Oostenrijk, Obl. bij *Gol* & Co.	5	"	63⅜	"		
Dito dito	4	"	51⅜	"		
Dito Metalliek	5	"	64⅛	"	64[illegible]	64⅛
Dito dito	2½	"	32¾	"	32[illegible]	32[illegible]
Dito Rente Amst.	5	"	85¼	"	85½	85½
Dito Nationale 1854	5	"	68⅝	"	68⅞	68[illegible]
Weener Bank-Aktiën	3	ƒ	830	"		
Dito Aand. fl. 250, 1839		"	418	"		
Dito dito " 250, 1854	4 pCt.		253⅛	"		
Fr. Oost. Spw. Obl. bij *Hope*		ƒ	130⅜	"	131½	
Beijeren, Spoorw. Aandeelen.				"		
Denemarken, Oblig. te Londen	4	"	90½	"		
Braz. Geldl. 1824 van £ 100	5	"	99⅞	"		
Dito 1839 " £ 100	5	"		"		
Dito 1843 " £ 100	5	"		"		
Dito 1852/1860	4½	"	91⅞	"		
Peru, Geldleening 1854	4½	"		"		
Dito Fransche	4½	"		"		
Ecuador, Oblig. 1855	1	"		"		
Venezuela, Obligatiën	2	"	23⅞	"	24⅛	24
Dito	1	"	12⅝	"	12⅝	
Grenada, Obligatiën	4¾	"		"		
dito Gestempelde.			15⅝	"	15⅛	
Dito	2	"	31	"		
Dito Uitgestelde	1½	"		"		
dito Gestempelde	1	"	9½	"	9⅝	
Mexiko, Obligatiën	3	"	37⅝	"	37⅝	[illegible]
N.-Amer. Ph. *Hope* & Co. L. A.		ƒ		"		
Dito dito	B.	"				
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.					
Illinois Spoorweg-Aandeelen.			[illegible]		[illegible]	34
Dito Oblig. Constr. Bons.	7	"	[illegible]		[illegible]	31½
Galvest. Spoorweg Oblig.	8	"	[illegible]	"	20	23⅜
Louisiana	[illegible]					
[illegible]			32⅝	"	32⅛	33⅝

[illegible] 1860 [illegible], 4 pCt. Holl. Spoor —, [illegible]; Centr. 53, ½ oblig. 125½, Port. 1853 47⅝; 4 pCt. Russ. Spoor —; Poolsche Spoorweg-Oblig. —, Galveston stellen 23, ½ Italië 67½, [illegible] Cert. bij L. en B. 68⅝, Spoorweg 111; Kanaal Noordzee —, 5 pCt. Vereenigde Staten 72⅞, ⅞, ⅞ 6 pCt. id. 77⅞, 78⅝, 77⅞; Turken 46½, ⅝, ⅝; Certif. 136 Nat. 99⅛, ¾, Coup. 41[illegible], ¾; Ind. B. 100½; Ven. 6 pCt. 55½, 53½.

In Binnenlandsche fondsen was de variatie van weinig belang. Van Buitenlandsche waren alleenlijk Russische en Oostenrijksche vast. Amerikaansche, Mexico en Turken lager, de overigen onveranderd.

Koers van het Geld. Beleening pCt., Prolongatie 3 pCt., Disconto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 18 Augustus, tot 2½ uur.

Nederl. Werkel. Schuld 2½ pc. 64¾, Aand. Handel-Maatsch. —, Spanje, Binnenl. 3 pc. 51⅝, Rusl. Oblig. bij Hope en C°. 5 pc. —, Cert. 1855, 6de serie 5 pc. 90½, Oostenrijk, Met. 5 pc. 64⅝, dito 2½ pc. —, dito Rente Ams. 5 pc. 85¼, dito Nationale 1854 5 pc. 68⅝.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS, LOSBARE OBLIGATIEN EN SPECIEN.

Met fl. 25 Conv. Munt f 25.32½ à f 25.32½ à f 25.35 à —			
Nat. d° in Zilver f 28.10	f 28.10	f 28.10	—
Fransche f 55½	d°. Buitenl. f —	à —	
Belgische 55½	Amsterdam		
Div. in f 11.7½	Hamb. Russ.	—	
Eng. Russen f 11.7½	Russ. in Z. R.	35⅞	
Pruissische 84¾	Polen	—	
Spaansche —		Fl.	

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f 10. per Stuk	f 9,80	à 9,90
Oude Gerande Dukaten	5,55	5,65
Wigtige Souvereinen	11,80	11,90
Pistolen	9,55	9,65
Stukken van 20 Franks	9,35	9,45
Baren Goud en Speciën à f 1442,60 per Ned. ℔ fijn 9¾ à 10¾ pc.		

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	f 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Franks	2,33	2,36
Brabandsche Kroonen	2,65	2,70
Fransche	2,70	2,75
Pruissische Daalders	1,73	1,77
Zilver 1000 à 980	—	—
900 à 700	f 104,20	à 105,—

HANDELSBERIGTEN.

KORENMARKT.

AMSTERDAM, 17 Aug.

Tarwe lager afgegeven: 130 ℔ wb. Poolsche f 330; 130 ℔ dito f 320; 129 ℔ roodb. dito f 305; 130 ℔ Rost. f 312.

Rogge dadelijk onveranderd: 122/123 ℔ Pruissische f 198 à f 200; 122 ℔ dito f 200; 121 ℔ Gala f 196; op levering prijshoudend: in Aug. f 180; Okt. f 185, 186; Maart en Mei f 188, 187.

Garst in een doen: 111 ℔ Deensche f 172.

Boekweit prijshoudend: 125 ℔ puike j. Holst. f 225.

Op 6 weken Olie te leveren dadelijk 69, in April ek. 72½, Sept. 70, Okt. 70½. Raapolie op 6/w. f 41½; Vliegend f 40; Mei f 40¾; Sept., Okt., Nov. en Dec. f 40¼ à ½. Lijnolie op 6/w. f 48; Vliegend f 46¾; Sept. f 45½; Okt. f 44½. Hennepolie op 6/w. f 48½; Vliegend f 47. Raapkoeken per 1000 stuks f 70 à f 77; Lijnkoeken per 100 stuks f 10 à f 14.

SCHIEDAM, 17 Aug. Rogge verkocht: 121/2 ℔ Pommer f 210 6/w.; 120/2 ℔ gedr. dito f 234 kont. — Moutwijn f 11.75; Jenever f 17.52; Amst. Proef f 18.50 per Ned. vat zonder fust zonder de belasting. Spoeling f 1.20 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 17 Aug. Perseus, Christina, Banjoewangie. — 16 Aug. 't Schut, Maria Eliza, Banjoewangie. — Crap Hellingman, Java Packet, Batavia.

HELVOET, 17 Aug. M'Kenzie, James Jardine, Dassum.

UITGEZEILD:

TEXEL, 17 Aug. Vesta, (st.) Stettin.

HELVOET, 17 Aug. Hauf, Marie Anna, Newcastle.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 18 Augustus, in lading naar:

Keulen.	G. Lohman, Cöln N° 2.
Dusseldorp en Duisburg.	A. Brinkman, Niederrhein N° 8.
Emmerik, Wesel, Dusseldorp en Keulen:	Fanny, S.
Wezel.	B. Henke, de Goede Gunst.
Mannheim en Ludwigsh.	J. Grenzhäuser, die Gebrüder.
Mannheim.	L. Stammel, Rotterdam.
Maintz.	C. Becker, Maintz N° 1.

PRIJZEN DER PERCEELEN

Geveild op Maandag 17 Augustus, in de Brakke Grond.

1. Huis, Tuin en Erve, Prinsengracht, LL 340, f 15500, f 4000, L. de Bull. — 2. Twee Huizen, Pakhuis en Erven, Amstel, Y 42 à 44, f 8500, f 350, P. Spliese. — 3. Huis en Erf, St. Nicolaasstraat, H 348, f ..., f 125, ... van Lonen. — 4. Huis en Erf, Riddersstraat, N 216, f 1150, f 2.., Jong. — 5. Twee Woningen en Tuin, Overtoomschenweg, J 96, f 8500, f 30. — 6. Drie Woningen en Warmoezierslanden, ... f 3225, te zamen f 6755, f 1, P. H. Sark. — 7. Huis en Erf, Doelenstraat, B 87, f 3100, f 25, J. C. Badin ...

In het Heeren-Logement.

1. Een Huis en Erf, Schin.... E 169, f 9000, f 500, H. B. Lomans ...

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN DE BRAKKE GROND.

Op Maandag 24 Augustus, des avonds ten 6½ ure.

1. Huis en Erf, Nieuwe Looijerstraat, AA 350. — 2. Dito, Tweede Boomdwarsstraat, PP 388. — 3. Huis, Achterhuis, Tuin en Erf, Lindstraat, GG 4. — 4. Huis en Erf, Elandsstraat, PP 612. — 5. Dito, Boomstraat, PP 578. — 6. Dito, Rozenstraat, EE 164. — 7. Dito, achter het voorgaande, EE 30 a te zamen in slag.

In het O. Z. Heeren-Logement.

1. Huis en Erf, Singel, X 26. — 2. Dito, Geelvinksteeg, X 236, te zamen in slag.

Advertentiën.

(2115) Getrouwd:

GERHARDUS JOHANNES WITBROEK

en

ANTOINETTA GERARDA GERRITSEN.

Amsterdam, 18 Augustus 1863.

(2120) Getrouwd:

T. A. E. R. BARGE,

van *Amsterdam*,

en

A. P. C. BAHLMANN.

Groesbeek, 18 Augustus 1863.

(2117) Op den 11den Augustus overleed te Berge, in Hannover, onze geliefde Oom, HERMANUS BERNARDUS VON WEHDE, na voorzien te zijn van de Heilige Sacramenten, in den ouderdom van ruim 84 jaren.

Gebr. VON WEHDE.

Alkmaar, Augustus 1863.

(2108) Heden overleed tot diepe droefheid zijner kinderen en behuwdkinderen, de Wel-Edele Heer JOANNES JOSEPHUS NIEUWLAND, in den ouderdom van bijna tachtig jaren.

's Gravenhage, 12 Augustus 1863.

(2106) Heden overleed, na eene kortstondige ziekte, tot diepe droefheid van mij, mijne kinderen en behuwdkinderen, in den ouderdom van ruim 73 jaren, mijn geliefde Echtgenoot WILLEM DE WILDT Pz., voorzien van de H. Sacramenten der stervenden, na eene allergelukkigste Echtvereeniging van 41 jaren.

Beverwijk, 18 Augustus 1863. N. VAN VELSEN, Wed. W. DE WILDT Pz.

(2114) Met primo November verlangt men een bekwamen HUISKNECHT, van de R. K. Godsdienst. Nauwkeurig op te geven waar men dient of gediend heeft, met *franco* brieven onder Lett. M. bij den Boekh. H. A. Zweers, Singel bij de Munt D. 152 te Amsterdam.

(2116) Bij de Wed. J. R. VAN ROSSUM te Utrecht, is verschenen:

GRONDIGE VERKLARING

VAN DE

KATHOLIEKE GELOOFS- EN ZEDELEER.

Naar het Hoogduitsch van Joseph de Harbe, S. J., door B. Dankelman, R. K. Pr.

1e en 2e Aflevering. Kerkelijk Goedgekeurd.

De inteekening op dit katechetisch Handboek, is nog bij alle solide Boekhandelaren opengesteld à 45 Cents per aflevering.

Verder is ter perse om in het begin der maand September te verschijnen:

IN DEN HEMEL HERKENT MEN ELKANDER.

Troostbrieven, geschreven door F. Blot, Priester der Societeit van Jesus.

Uit het Fransch vertaald naar de 7e uitgaaf, door F. A. P. Holland, R. K. Pr. en Kapellaan te Utrecht.

(2119) G. W. VAN BELLE te Rotterdam, heeft uitgegeven en bij alle Boekhandelaren verkrijgbaar gesteld.

Geschiedkundige Werken, Novellen en Gedichten

VAN

J. BOHL, JGz.

Op nieuw uitgegeven door een R. C. Pastoor.

N° 1. AVE MARIA.

Deze keurige bundel Verhalen, Gedichten en Muziekstukken, groot 256 bladz., versierd met een fijne staalgravure, wordt tegen f 1.— afgeleverd.

Door bijzondere omstandigheden wordt TE KOOP aangeboden, in eene gemeente, grootendeels bestaande uit R. C., eene **Genees-, Heel- en Verloskundige Zaak**, een goed bestaan opleverende. Nadere informatiën zijn te bekomen met *franco* brieven onder de letters B. C., bij den Boekhandelaar J. W. van Leeuwen, Breedestraat, Leiden. (2118)

R. K. Theologische Boekhandel

VAN

G. MOSMANS,

Groote Markt te 's Bosch,

(Depôt van het Huis H. GOEMAERE te Brussel)

Ter perse:

Gebeden der H. Gertrudis, of de ware en opregte geest der krachtvolle gebeden, welke Christus zelfs geopenbaard heeft aan de H. H. Gertrudis en Mechtildis, zusters der order van den H. Benedictus. Uit het Latijn in het Hollandsch overgebragt, door een R. K. Priester, in 32, 1 Boekdeeltje. Met kerkelijke goedkeuring voorzien.

Heden wordt aan de Heeren Inteekenaren verzonden:

Discours sur divers sujets de la morale chrétienne, par le R. P. Bordoni, S. J. 8me volume . . . fr. 2,00

Avec le tome 11e & 12e, qui paraîtront sous peu, cet exellent ouvrage sera complet.

Sermons abrégés pour tous les dimanches de l'année, par Saint Alphonse de Liguori, 2 vol. In-12 . . . fr. 2,00

Sermons du R. P. Billuart, de l'ordre des Frères-Prêcheurs, auteur du cours de théologie intitulé: *Summa D. Thomæ hodiernis Academiarum moribus accommodata*, publiés pour la première fois d'après les manuscrits autographes, par M. l'abbé Lelièvre, et dédiés à Mgr. T. M. J. Gousset, archevêque de Reims. 2 volumes. In-12 . . . fr. 3,50

Mémorial du clergé, ou Méditations et Prières à l'usage des ecclésiastiques pour le temps des retraites, pour célébrer l'anniversaire des principales grâces qu'ils ont reçues et pour se préparer à la mort, par Mgr. A. R. Devie, évêque de Belley. In-12. fr. 2,00

De l'Éducation de l'Enfance, et de la Jeunesse. Conseils pratiques aux Pères et aux Mères de familles pour élever chrétiennement leurs enfants, par ... traduit de l'Italienne, par Viet. Doublet, 1 vol. in 12 fr. 1,50

Le Livre d'or ou l'Ame sanctifiée à l'école des Saints. Instructions, prières et pratiques de dévotion pour parvenir à la sainteté ou à l'amour parfait de Jésus et de Marie. Ouvrage inédit du Révérend Père Ar***, de l'ordre des Chartreux. Traduit de l'italien par M. F. Cucyrès, traducteur des Œuvres complètes du cardinal Pacca. 1 volume in-12 de 456 pages, 2e Édition . . . fr. 1,50

Sacerdos Christianus ad vitam clericalem juxta canones et S. Patrum doctrinam pie instructus, auctore L. Abelly Rhutenensi episcopo. In 12° fr. 1,50 (2063)

BOEKHANDEL: C. L. VAN LANGENHUYSEN.

Nog enkele exemplaren zijn voorhanden van:

ONDERZOEK NAAR DE OORZAKEN

DER

NEDERLANDSCHE OMWENTELING,

IN DE XVIe EEUW.

EENE WEERLEGGING DER GESCHIEDVOORSTELLING VAN JOHN LOTROP MOTLEY, IN ZIJNE

"OPKOMST VAN DE NEDERLANDSCHE REPUBLIEK,"

DOOR

MATTHIAS KOCH.

UIT HET HOOGDUITSCH OVERGEZET

DOOR

Dr. W. J. F. NUYENS.

Een gr. 8vo deel. Prijs . . . f 1,80.

NB. Men zal met belangstelling en vrucht dit werk lezen van een liberalen Protestant van een gehalte, die, noch door zijne godsdienstige gezindheid, noch door zijne staatkundige begrippen, tot zijn onderzoek werd aangespoord; maar eveneens daardoor van het spoor der waarheid en regtvaardigheid is afgeleid.

Amsterdam, bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.